

JAARREKENING 2017
Stichting Down's Syndroom

INHOUDSOPGAVE

Pagina

1. Accountantsrapport

- 1.1 Samenstellingsverklaring van de accountant
- 1.2 Kengetallen

3
4

2. Bestuursverslag

- 2.1 Bestuursverslag

6

3. Jaarrekening

- 3.1 Balans per 31 december 2017
- 3.2 Staat van baten en lasten over 2017
- 3.3 Toelichting op de jaarrekening
- 3.4 Toelichting op de balans
- 3.5 Toelichting op de staat van baten en lasten
- 4.1 Bezolding bestuur en directie

12
14
15
18
22
26

1. ACCOUNTANTSRAPPORT

Stichting Down's Syndroom
T.a.v. het bestuur
Industrieweg 5
7944 HT MEPPEL

Amersfoort, 23 mei 2018

Geacht bestuur,

Hiermede brengen wij u verslag uit van onze werkzaamheden omtrent de jaarrekening 2017 van uw stichting.

1.1 Samenstellingsverklaring van de accountant

De jaarrekening van Stichting Down's Syndroom te Meppel is door ons samengesteld op basis van de van u gekregen informatie. De jaarrekening bestaat uit de balans per 31 december 2017 en de winst- en verliesrekening over 2017 met de daarbij horende toelichting. In deze toelichting is onder andere een overzicht van de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving opgenomen.

Deze samenstellingsopdracht is door ons uitgevoerd volgens Nederlands recht, waaronder de voor accountants geldende Standaard 4410, "Samenstellingsopdrachten".

Op grond van deze standaard wordt van ons verwacht dat wij u ondersteunen bij het opstellen en presenteren van de jaarrekening in overeenstemming met Richtlijn voor de jaarverslaggeving (kleine rechtspersonen) 'C2 – Kleine fondsenwervende organisaties'. Wij hebben daarbij onze deskundigheid op het gebied van administratieve verwerking en financiële verslaggeving toegepast.

Bij een samenstellingsopdracht bent u er verantwoordelijk voor dat de informatie klopt en dat u ons alle relevante informatie aanlevert. Wij hebben onze werkzaamheden, in overeenstemming met de daarvoor geldende regelgeving, dan ook uitgevoerd vanuit de veronderstelling dat u aan deze verantwoordelijkheid heeft voldaan.

Als slotstuk van onze werkzaamheden hebben wij door het lezen van de jaarrekening globaal nagegaan dat het beeld van de jaarrekening overeenkwam met onze kennis van Stichting Down's Syndroom.

Wij hebben geen controle- of beoordelingswerkzaamheden uitgevoerd die ons in staat stellen om een oordeel te geven of een conclusie te trekken met betrekking tot de getrouwheid van de jaarrekening.

Bij het uitvoeren van deze opdracht hebben wij ons gehouden aan de voor ons geldende relevante ethische voorschriften in de Verordening Gedrags- en Beroepsregels Accountants (VGBA). U en andere gebruikers van deze jaarrekening mogen er dan ook vanuit gaan dat wij de opdracht professioneel, vakbekwaam en zorgvuldig, integer en objectief hebben uitgevoerd en dat wij vertrouwelijk omgaan met de door u verstrekte gegevens.

Wij vertrouwen hiermee aan uw opdracht te hebben voldaan. Tot het geven van nadere toelichting zijn wij gaarne bereid.

Met vriendelijke groet,
VITA Accountants

Was getekend
J.S. Blaauw AA

1.2 Kengetallen

	<u>2017</u>	<u>2016</u>
De kosten van wervingskosten / som van de geworven baten	3,8%	3,4%
Kosten beheer en administratie / som van de baten	19,2%	17,3%
Het totaal van de bestedingen aan de doelstelling(en) / som van de baten	76,1%	79,1%
Het totaal van de bestedingen aan de doelstelling(en) / som de lasten	76,9%	79,3%

2. BESTUURSVERSLAG

2.1 Bestuursverslag

Oprichting

Blijkens de akte d.d. 22 maart 1988 werd de Stichting Down's Syndroom per genoemde datum opgericht.
De vennootschap is ingeschreven bij de Kamer van Koophandel onder dossiernummer 41024149.

Statutaire doelstelling

De doelstelling van Stichting Down's Syndroom wordt in artikel 2 van de statuten als volgt omschreven: De stichting heeft ten doel, zonder enige binding met welke politieke, levensbeschouwelijke of godsdienstige opvatting dan ook en zonder aanzien van ras of nationaliteit, al datgene te bevorderen wat bij kan dragen aan de ontplooiing en de ontwikkeling van kinderen en volwassenen met Down's syndroom, zowel voor wat betreft hun gezondheid als hun opvoeding, hun onderricht en hun ontwikkeling om zodoende hun aanpassing aan en integratie in de maatschappij zodanig gunstig te beïnvloeden dat zij in overeenstemming met hun eigen wensen een zo normaal mogelijk leven kunnen leiden. Geheel indachtig het feit dat onze grondwet voor hen geen uitzondering maakt, waarin daadwerkelijk kan worden gerealiseerd wat voorzien is in de verklaring van de Verenigde Naties over de rechten van de gehandicapten.

Bestuur en directie

Het bestuur van de Stichting Down's Syndroom, statutair gevestigd te Brederwiede bestaat per rapportdatum uit de volgende personen:

- Mevrouw M.W. Hodes, voorzitter
- Mevrouw E.C. Koets, secretaris
- De heer J.H. Hoiting, penningmeester
- De heer E.A.B. de Graaf
- De heer G. Bakker
- De heer F. de Ronde

In 2017 zijn zij vijf keer bijeengekomen. Het bestuur is verantwoordelijk voor het beleid van de stichting.

De directie wordt gevoerd door:

- Mevrouw R.D. Lamberts, directeur

De doelstelling, missie en visie

In het logo van de Stichting Downsyndroom is een polsstokhoogspringer te zien. Daarmee laten we zien dat de SDS kennis en ondersteuning wil bieden aan mensen met Downsyndroom en hun verwanten om verder te komen. Wij zijn de polsstok om sprongen in het leven te maken als je Downsyndroom hebt.

De SDS geeft informatie aan ouders, verwanten, zwangeren, professionals en anderszins belangstellenden over Downsyndroom. De SDS hecht zeer aan wetenschappelijk verantwoorde kennis en aan kennis die door ervaringen getoetst is. We werken hiervoor nationaal en internationaal samen met wetenschappers en organisaties zodat we op de hoogte zijn van de laatste ontwikkelingen. De SDS "vertaalt" de informatie voor ouders omdat wij ervan overtuigd zijn dat ouders het recht hebben op alle beschikbaar informatie en zelf in staat zijn om te kiezen wat voor hen van waarde is.

De SDS wil in toenemende waarde informatie geven aan mensen met Downsyndroom zelf.

De SDS stelt zich ten doel al datgene te bevorderen wat kan bijdragen aan de ontwikkeling en ontplooiing van kinderen en volwassenen met Downsyndroom. Zij streeft ernaar hun integratie in de maatschappij te stimuleren en hun een kans te geven een zo normaal mogelijk leven te leiden. Deze hoofddoelstelling is opgedeeld in 4 doelstellingen:

2.1 Bestuursverslag

1. het inventariseren van de kennis over behandelmethoden en begeleidingsvormen van kinderen en volwassenen met Downsyndroom (doelstelling kennis vergaren);
2. het geven van voorlichting en kennis aan ouders/verzorgers en hulpverleners van de betrokkenen en aan het brede publiek (doelstelling informeren ouders/professionals);
3. het bevorderen van contacten tussen ouders onderling, tussen ouders/verzorgers en hulpverleners en zo mogelijk tussen de betrokkenen zelf (doelstelling contacten tussens gezinnen);
4. het stimuleren en uitvoeren van wetenschappelijk onderzoek (doelstelling onderzoek).

De slogan van de SDS luidt: informatie, interventie, inclusie.

Belangrijkste risico's en onzekerheden

Anno 2017 worden mensen niet meer vanzelfsprekend donateur van een belangenorganisatie. Steeds minder wordt het feit dat je een kind hebt met Downsyndroom bepalend voor donateurschap, steeds meer bepalend wordt het uitgangspunt "wat heb ik eraan". Het is en blijft voor de SDS een uitdaging om donateurs persoonlijk voordeel te bieden én aandacht te vragen voor het belang van een gezamenlijke stem richting beleid, politiek en wetenschap.

Stabiele inkomsten blijft een uitdaging voor de SDS. Naast de stabiele inkomsten van donateurs, is het van belang om de komende jaren een activiteit te ontwikkelen waar de doelen zichtbaarheid van mensen met Downsyndroom in de maatschappij en extra financiële middelen tezamen uiting kunnen krijgen.

Informatie over doelrealisatie

De SDS heeft een aantal vaste middelen en activiteiten om haar doelen te bereiken. En we maken gebruik van nieuwe mogelijkheden en kansen om onze werkwijze eigentijds te houden.

De SDS heeft sinds haar oprichting in 1988 intensief contact met ouders van een kind met Downsyndroom. Ouders en ook andere betrokkenen worden voortdurend uitgenodigd om een bijdrage te leveren aan het magazine Down+Up. Tijdens symposia en studiedagen wordt altijd aandacht besteed aan een gelijkwaardige input van ouders en professionals. We houden ook doorlopend contact met de achterban via social media, digitale nieuwsbrieven en de website.

De meeste gynaecologen/kinderartsen verwijzen nieuwe ouders naar de SDS voor informatie. We bereiken in het eerste levensjaar zo'n 70% van de nieuwe ouders. Niet al deze ouders blijven langere tijd betrokken bij de SDS. Deze aantallen laten wel zien dat de SDS na 29 jaar nog steeds een belangrijke rol speelt bij de eerste behoefte aan informatie en eerste begeleiding bij het verwerken van de diagnose Downsyndroom.

De regionale kernen bereiken jaarlijks duizenden gezinnen en bieden een gevarieerd aanbod van ontmoeten en informatie. Deze regionale kernen zorgen ook voor een regionaal aanbod, passend bij de regionale mores.

Nieuwe producten van de SDS worden daadwerkelijk afgenomen via de webshop. Door een goede boekhouding kunnen we ook per product bekijken waar (nog) behoefte aan is. Deze gegevens worden gebruikt bij het actueel houden van ons aanbod.

De SDS krijgt ongeveer 12 telefoontjes per week waarbij om inhoudelijke informatie over Downsyndroom wordt gevraagd. Er komen gemiddeld 20 e-mails per week binnen met inhoudelijke vragen. De overige contacten gaan veelal over administratieve zaken.

Er blijft kennis en kennisontwikkeling nodig. Kennis over Downsyndroom ontwikkelt zich nog steeds. De ontwikkeling zorgt er wel voor dat we voortdurend nieuwe informatie voor ouders en professionals hebben.

2.1 Bestuursverslag

Daarnaast geldt dat mensen zich hoofdzakelijk in (aspecten van) Downsyndroom gaan verdiepen als er in hun omgeving noodzaak daarvoor is. Dat betekent dat we ook doorlopend mensen informatie moeten geven die al enige tijd bekend is, maar voor deze informatiezoekers volstrekt nieuw is. Dit geldt niet alleen voor mensen die zich voor het eerst moeten verdiepen in Downsyndroom. Ook ervaren mensen kunnen onderwerpen tegenkomen waar ze nog niet eerder mee te maken hebben gehad. De SDS is een belangrijk kenniscentrum in Nederland voor alle Downsyndroom-specifieke kennis, levenslang en levensbreed.

Personele inzet en doelrealisatie

De SDS heeft 5 personeelsleden in dienst. Zij hebben allen verschillende werkzaamheden. Allen zitten zich volledig in om de SDS een efficiënte en klantgerichte organisatie te laten zijn. Alle medewerkers werken aan het verwezenlijken van de doelstellingen, en de meeste hebben vanzelfsprekend ook taken met betrekking tot het werven van financiële middelen en beheer en administratie. Gemiddeld besteden alle medewerkers gezamenlijk 69% van hun tijd aan de primaire doelstellingen van de stichting, 7% aan werven van donateurs en fondsen, 24% aan beheer en administratie. Voorbeelden van taken die bij de doelstellingen horen zijn de vele advies gesprekken die via telefoon gevoerd worden. Werkzaamheden die bij het werven van donateurs horen zijn het maken en versturen van de brieven aan (toekomstige) donateurs. Werkzaamheden die bij beheer en administratie horen zijn alle taken mbt de boekhouding.

Informatie over financieel beleid

De werkzaamheden van de SDS worden gefinancierd door middel van:

- Donaties
- Schenkingen
- Structurele instellingssubsidie
- (semi) Structurele bijdrage Paul Foundation
- Sponsoring, verkoop advertentieruimte
- Legaten en erfstellingen
- Projectsubsidies
- Bijdrage Paul Foundation

De donaties worden voldaan door vaste donateurs van de SDS. Donateurs die € 45 of meer per jaar doneren, krijgen het magazine Down+Up.

Schenkingen zijn spontane bijdragen van organisaties en particulieren waar aan de kant van de SDS geen tegenprestatie tegenover staat. Bij sponsoring organiseren particulieren of bedrijven een actie of evenement waarbij ze de opbrengsten doneren aan de SDS. De SDS heeft geen speciaal beleid om deze acties op te zetten. De SDS besteedt wel veel aandacht aan de gevers en donateurs door hen een podium te bieden via social media en het magazine Down+Up.

De structurele subsidies PGO komen van de overheid (instellingssubsidie). Het bedrag is vastgesteld op € 45.000 per jaar. Een andere financiële bijdrage komt van de particuliere Paul Foundation die voor 2017 is vastgesteld op € 20.000.

De SDS heeft ieder jaar verschillende projecten die worden gefinancierd door (vermogens)fondsen. Ieder project heeft een duidelijk begin en eind met duidelijk te onderscheiden eindresultaten en einddoelen. De afgelopen jaren wordt het moeilijker om fondsen voor projecten te werven. Dit heeft te maken met de overvolle markt van vragers door het wegvallen van structurele financiering voor vele verenigingen en stichtingen.

2.1 Bestuursverslag

De SDS heeft al vele jaren stabiele inkomsten. Ook het aantal donateurs is stabiel geworden. De komende jaren gaat de SDS zich bezinnen op nieuwe financiële inkomsten bronnen. De algemene trend is dat mensen steeds minder lid worden van organisatie, en steeds meer per situatie kijken welke organisatie ze voor wat nodig hebben. De SDS gaat de komende jaren werken aan het meer eigentijds maken van haar dienstverlening. Hierbij willen we nauw gaan samenwerken met de VIM (vereniging voor integratie van kinderen met Downsyndroom in het reguliere onderwijs), de eerste oriënterende gesprekken hebben plaats gevonden.

De SDS hanteert een reserve van maximaal € 75.000 op het moment van het opmaken van het jaarverslag. Deze reserve wordt primair aangehouden als continuïteitsreserve. Aangezien de stichting een non-profit organisatie is streeft zij ernaar haar financiële reserves te beperken. De SDS heeft één bestemmingsreserve. Het betreft een legaat waarbij bepaald is dat het totale bedrag geheel ten goede moet komen aan wetenschappelijk onderzoek over Downsyndroom.

Informatie over verwachte gang van zaken

Uitdagingen voor de toekomst zijn het werken aan een maatschappij waarin mensen met Downsyndroom geaccepteerd worden en aangesproken worden op hun talenten. In die maatschappij horen ook voldoende beschikbare ondersteuning cq financiering hiervoor, medische middelen, passende woningen en passend werk.

Tot 2022 zullen we in ieder geval werken aan de volgende thema's:

- Doordat de populatie tieners, twintigers en dertigers die is opgegroeid met Early Intervention groeit, zien we dat de behoefte van de huidige generatie jonge mensen met Downsyndroom veranderd is in vergelijking met 10 á 20 jaar geleden. De SDS zal aan deze generatie veel aandacht besteden. In de jaren 2017, 2018 zal een speciaal project met tieners worden uitgevoerd om zo meer materiaal voor hen te ontwikkelen.
- Er zullen nieuwe projecten ontwikkeld worden die recht doen aan de behoeften van de doelgroep. Ongeveer 10% van onze doelgroep heeft te maken met ernstige beperkingen die het leven zeer beïnvloeden. De ouders van deze kinderen voelen zich niet altijd begrepen. Zij kunnen zich niet richten op school en integratie, zij moeten elke dag weer omgaan met de medische en/of gedragsmatige zorgen rond hun kind en moeten noodgedwongen hun verwachtingen sterk bijstellen. Deze relatief kleine groep heeft ondersteuning hard nodig en voor hen zal een herkenbaar aanbod worden ontwikkeld dat ook voor deze ouders voor erkenning zorgt.
- Nu we de app Kleine Stapjes hebben, is het tijd voor een volgende stap. We gaan de komende jaren een e-learning programma ontwikkelen voor ambulante begeleiders. Door middel van deze module kunnen ambulante begeleiders zich gericht bijscholen en kunnen ouders goede en gerichte ondersteuning krijgen bij de ontwikkeling van hun kind met Downsyndroom.
- Om onze denkbeelden te delen, en onze invloed maximaal te benutten zullen we ook de komende jaren inzetten op nationale en internationale samenwerking. De SDS zal met inhoudelijke kennis en beïnvloedende acties actief deelnemer zijn en blijven op gebied van kennisontwikkeling, beleid en politiek.
- We blijven de ontwikkelingen rond Downsyndroom in binnen- en buitenland bijhouden. Enerzijds om alle betrokkenen van actuele informatie te voorzien anderzijds om ons eigen handelen en onze eigen ontwikkelingen aan te laten sluiten bij wat bekend is en wat nog onderzocht moet worden.
- Vaststaande waarde voor nu en de toekomst is de laagdrempelige informatievoorziening aan (toekomstige) ouders. Zij moeten op een goede manier te woord gestaan worden, informatie krijgen die voor hen toepasbaar is. Hiervoor zullen we alles doen wat nodig is.
- In kader van nieuwe wetgeving rond prenatale diagnostiek en verdere ontwikkelingen rond de Niet Invasieve Prenatale test, blijft de SDS werken aan goede informatie aan zwangeren. Dit doen we door direct informatie aan zwangeren te geven, maar ook door voortdurend contact met professionals die de zwangeren begeleiden.
- Passend onderwijs levert nog niet in alle regio's beter onderwijs voor leerlingen met Downsyndroom op. Samen met de VIM gaan we werken aan een ondersteuningssysteem waarbij meer kinderen en hun ouders op maat ondersteund kunnen worden.
- De SDS zal wetenschappelijk onderzoek blijven uitvoeren en blijven stimuleren.

2.1 Bestuursverslag

Binnen de jaarplannen van de SDS zullen deze punten de komende jaren nader uitgewerkt worden.

Onderstaand is de financiële begroting voor 2018 weergegeven.

<i>Begroting voor het boekjaar 2018</i>	€	€
Baten	322.100	
Besteed aan doelstellingen	<u>242.670</u>	
		79.430
		<u>79.430</u>

Wervingskosten		11.800
Beheerslasten		66.700
Salo vóór financiële baten en lasten		<u>930</u>

Som der financiële baten en lasten	<u>-</u>	
		-
Resultaat uit gewone exploitatie		<u>930</u>

Resultaat		<u><u>930</u></u>

Omvang en functie van het besteedbare vermogen

Het batig of nadelig saldo wordt toegevoegd aan de vrij besteedbare reserves.

Meppel, 23 mei 2018

Het bestuur:

Mevrouw drs. M.W. Hodes

De heer J.H. Hoiting

3. JAARREKENING

3.1 Balans per 31 december 2017

(Voor resultaatbestemming)

ACTIVA	<u>31 december 2017</u>		<u>31 december 2016</u>	
	€	€	€	€
Vaste activa				
<i>Materiële vaste activa</i>	[1]			
Inventaris		<u>1.402</u>	<u>128</u>	128
		1.402		
<i>Financiële vaste activa</i>				
Overige vorderingen	[2]	<u>945</u>	<u>-</u>	-
		945		
Viottende activa				
<i>Vorraden</i>				
Gereed product en handelsgoederen	[3]	<u>22.525</u>	<u>26.206</u>	26.206
		22.525		
<i>Vorderingen</i>				
Handelsdebiteuren	[4]	4.679	16.888	
Overige vorderingen	[5]	14.683	4.138	
Overlopende activa	[6]	<u>274</u>	<u>-</u>	
		19.636		21.026
<i>Liquide middelen</i>	[7]			
		151.645		158.382
Totaal activazijde		<u><u>196.153</u></u>	<u><u>205.742</u></u>	

Samenstellingsverklaring afgegeven d.d. 23 mei 2018

Meppel, 2018
Stichting Down's Syndroom

Mevrouw drs. M.W. Hodes

De heer J.H. Hoiting

3.1 Balans per 31 december 2017

(Voor resultaatbestemming)

PASSIVA	31 december 2017		31 december 2016	
	€	€	€	€
Eigen vermogen				
<i>Vrij besteedbaar vermogen</i>				
Overige reserves	[8]	<u>50.255</u>	<u>48.239</u>	48.239
		50.255		48.239
<i>Vastgelegd vermogen</i>				
Bestemmingsfondsen	[9]	<u>68.859</u>	<u>68.859</u>	68.859
		68.859		68.859
Kortlopende schulden				
Handelscrediteuren	[10]	3.730	1.158	
Belastingen en premies sociale verzekeringen	[11]	11.441	11.433	
Overige schulden	[12]	48.769	44.706	
Overlopende passiva	[13]	<u>13.099</u>	<u>31.347</u>	
		77.039		88.644
Totaal passivazijde		<u><u>196.153</u></u>	<u><u>205.742</u></u>	

Samenstellingsverklaring afgegeven d.d. 23 mei 2018

Meppel, 2018
Stichting Down's Syndroom

Mevrouw drs. M.W. Hodes

De heer J.H. Hoiting

3.2 Staat van baten en lasten over 2017

		2017	Begroting 2017	2016
		€	€	€
Baten:				
Baten van particulieren	[14]	224.414	200.000	199.428
Baten van bedrijven	[15]	51	-	57
Baten van subsidies overheden	[16]	50.200	49.600	38.900
Baten organis. zonder winststreven	[17]	67.870	82.000	155.852
Som van de gevormde baten		342.535	331.600	394.237
Baten als tegenprestatie producten en/of diensten	[18]	19.098	10.000	7.330
Som van de baten		<u>361.633</u>	<u>341.600</u>	<u>401.567</u>
Lasten:				
Besteed aan doelstellingen				
Doelstelling kennis vergaren	[19]	70.985	44.327	110.320
Doelstelling informeren ouders/prof.	[20]	155.232	156.169	165.279
Doelstelling contacten tuss. gezinnen	[21]	30.966	31.091	24.365
Doelstelling onderzoek	[22]	18.018	22.591	17.761
		275.201	254.178	317.725
Wervingskosten	[23]	13.068	13.205	13.577
Kosten beheer en administratie	[24]	69.501	77.371	69.302
Som van de lasten		<u>357.770</u>	<u>344.754</u>	<u>400.604</u>
Salo vóór financiële baten en lasten		<u>3.863</u>	<u>-3.154</u>	<u>963</u>
Rentebaten en soortgelijke opbrengsten	[25]	84	-	237
Rentelasten en soortgelijke kosten	[26]	-1.931	-2.000	-1.521
Som der financiële baten en lasten		<u>-1.847</u>	<u>-2.000</u>	<u>-1.284</u>
Saldo van baten en lasten		<u>2.016</u>	<u>-5.154</u>	<u>-321</u>
Bestemming saldo van baten en lasten:				
Algemene reserves		2.016	-	-321
		<u>2.016</u>	<u>-</u>	<u>-321</u>

Samenstellingsverklaring afgegeven d.d. 23 mei 2018

Meppel, 2018
Stichting Down's Syndroom

Mevrouw drs. M.W. Hodes

De heer J.H. Hoiting

3.3 Toelichting op de jaarrekening

ALGEMEEN

De jaarrekening is opgesteld in overeenstemming met de Richtlijn voor de jaarverslaggeving (kleine rechtspersonen) 'C2 - Kleine fondsenwervende organisaties'.

Organisatie

Stichting Down's Syndroom, statutair gevestigd te Brederwiede is ingeschreven bij de Kamer van Koophandel onder dossiernummer 41024149.

Activiteiten

De activiteiten van Stichting Down's Syndroom, statutair gevestigd te Brederwiede, bestaan voornamelijk uit:

- het inventariseren van de kennis omtrent behandelmethoden en begeleidingsvormen van kinderen en volwassenen met Down's syndroom;
- het bevorderen van gerichte toepassing daarvan;
- het geven van voorlichting aan professionele hulpverleners, ouders of verzorgers van betrokkenen en zo mogelijk aan de betrokkenen zelf en aan het brede publiek;
- het helpen creëren van patronen en condities voor het dagelijkse leven van de betrokkenen die aansluiten bij de heersende normen en gewoonten binnen de maatschappij;
- het bevorderen van de onderlinge contacten tussen ouders of verzorgers en zo mogelijk tussen de betrokkenen zelf;
- het onderhouden van contacten met organisaties die geheel of gedeeltelijk dezelfde doelstelling nastreven als de stichting in binnen- en buitenland alsmede met gehandicapten- en patiëntenorganisaties in ruimere zin;
- het bevorderen van wetenschappelijk onderzoek en;
- alle andere wettige middelen.

De feitelijke activiteiten worden uitgevoerd aan de Industrieweg 5 te Meppel.

Personeelsleden

Gedurende het jaar 2017 waren gemiddeld 2,4 werknemers in dienst op basis van een fulltime dienstverband. In het jaar 2016 waren dit 2,4 werknemers.

Schattingen

Om de grondslagen en regels voor het opstellen van de jaarrekening te kunnen toepassen, is het nodig dat het bestuur van de stichting zich over verschillende zaken een oordeel vormt, en schattingen maakt die essentieel kunnen zijn voor de in de jaarrekening opgenomen bedragen.

Indien het voor het geven van het in artikel 2:362 lid 1 BW vereiste inzicht noodzakelijk is, is de aard van deze oordelen en schattingen inclusief de bijbehorende veronderstellingen opgenomen bij de toelichting op de desbetreffende jaarrekeningposten.

Valuta

De jaarrekening is opgesteld in euro's. Vorderingen, schulden en verplichtingen in vreemde valuta worden omgerekend tegen de koers per balansdatum. Transacties in vreemde valuta gedurende de verslagperiode worden in de jaarrekening verwerkt tegen de koers van afwikkeling. Eventuele koersverschillen worden opgenomen in de staat van baten en lasten.

Vergelijkende cijfers voorgaand boekjaar

De gehanteerde grondslagen van waardering en resultaatbepaling zijn ongewijzigd gebleven ten opzichte van vorig jaar. De vergelijkende cijfers van het voorgaande boekjaar zijn, waar nodig, slechts qua rubricering voor vergelijkingsdoeleinden aangepast.

3.3 Toelichting op de jaarrekening

GRONDSLAGEN VOOR DE BALANSWAARDERING

Algemeen

De waardering van activa en passiva vindt plaats op basis van historische kosten. Tenzij bij de desbetreffende grondslag voor de specifieke balanspost anders wordt vermeld, worden de activa en passiva opgenomen tegen nominale waarde.

Materiële vaste activa

De materiële vaste activa worden gewaardeerd op verkrijgingsprijs, verminderd met de cumulatieve afschrijvingen en indien van toepassing met bijzondere waardeverminderingen. De afschrijvingen worden gebaseerd op de geschatte economische levensduur en worden berekend op basis van een vast percentage van de verkrijgingsprijs of vervaardigingskosten, rekening houdend met een eventuele residuwaarde. Er wordt afgeschreven vanaf het moment van ingebruikneming.

Financiële vaste activa

Vorderingen

De vorderingen op en leningen aan deelnemingen alsmede de overige vorderingen worden bij eerste verwerking opgenomen tegen de reële waarde en vervolgens gewaardeerd tegen de geamortiseerde kostprijs, welke gelijk zijn aan de nominale waarde, onder aftrek van noodzakelijk geachte voorzieningen.

Voorraden

Voorlichtingsmaterialen

Voorraden voorlichtingsmaterialen worden gewaardeerd tegen kostprijs of lagere netto-opbrengstwaarde. De netto-opbrengstwaarde is gebaseerd op een verwachte verkoopprijs, onder aftrek van nog te maken kosten voor voltooiing en verkoop. Bij het waarderen van de voorraad is rekening gehouden met het verstrekken van gratis promotiemateriaal.

Vorderingen

De kortlopende vorderingen betreffen de vorderingen met een looptijd korter dan één jaar. Deze worden bij eerste verwerking opgenomen tegen de reële waarde en vervolgens gewaardeerd tegen de geamortiseerde kostprijs. De reële waarde en geamortiseerde kostprijs zijn gelijk aan de nominale waarde. Noodzakelijk geachte voorzieningen voor het risico van oninbaarheid worden in mindering gebracht. Deze voorzieningen worden bepaald op basis van individuele beoordeling van de vorderingen.

Liquide middelen

De liquide middelen worden gewaardeerd tegen nominale waarde en staan, voor zover niet anders vermeld, ter vrije beschikking van de stichting. Het betreffen de direct opeisbare vorderingen op kredietinstellingen en kasmiddelen.

Eigen vermogen

Vrij besteedbaar vermogen

Het vrij besteedbaar vermogen is dat gedeelte van het eigen vermogen waarover de daartoe bevoegde organen zonder belemmering door wettelijke of statutaire bepalingen kunnen beschikken voor het doel waarvoor de stichting is opgericht.

Vastgelegd vermogen

Het vastgelegd vermogen is een gedeelte van het eigen vermogen waarvan de bestedingsmogelijkheid is beperkt tot een specifiek gedeelte van de doelstelling van de stichting. Als deze beperking door derden is aangebracht, wordt dit deel van het vermogen aangeduid als bestemmingsfonds.

3.3 Toelichting op de jaarrekening

Kortlopende schulden

De kortlopende schulden betreffen de schulden met een looptijd korter dan één jaar. Deze worden bij eerste verwerking opgenomen tegen reële waarde en vervolgens gewaardeerd tegen de geamortiseerde kostprijs.

Niet in de balans opgenomen rechten en verplichtingen

De niet in de balans opgenomen rechten en verplichtingen zijn, tenzij anders vermeld, gewaardeerd tegen nominale waarde.

GRONDSLAGEN VOOR DE RESULTAATBEPALING

Algemeen

Het resultaat wordt bepaald als het verschil tussen de opbrengstwaarde van de geleverde prestaties en de kosten en andere lasten over het jaar. De opbrengsten op transacties worden verantwoord in het jaar waarin zij zijn gerealiseerd.

Het resultaat wordt tevens bepaald met inachtneming van de verwerking van ongerealiseerde waardeveranderingen van op reële waarde gewaardeerde vastgoedbeleggingen en de onder de vlottende activa opgenomen effecten.

Baten

Onder baten wordt verstaan de bedragen voor de in het verslagjaar geleverde goederen of diensten na aftrek van kortingen en dergelijke en van over de omzet geheven belastingen, alsmede de baten uit hoofde van giften, subsidies, sponsorbijdragen en overige ontvangsten.

Opbrengsten voortvloeiend uit de verkoop van goederen worden verantwoord op het moment dat alle belangrijke rechten op economische voordelen alsmede alle belangrijke risico's zijn overgegaan op de koper. De kostprijs van deze goederen wordt aan dezelfde periode toegerekend.

Lasten

De lasten worden toegerekend aan het verslagjaar waarop zij betrekking hebben.

Personeelsbeloningen

Lonen, salarissen en sociale lasten worden op grond van de arbeidsvoorwaarden verwerkt in de staat van baten en lasten voor zover ze verschuldigd zijn aan werknemers.

Pensioenlasten

De voor het personeel geldende pensioenregelingen worden gefinancierd door afdrachten aan de pensioenuitvoerder. De verschuldigde premie wordt als last in de staat van baten en lasten verantwoord.

Financiële baten en lasten

De financiële baten en lasten betreffen de op de verslagperiode betrekking hebbende renteopbrengsten en -kosten van uitgegeven en ontvangen leningen en tegoeden.

3.4 Toelichting op de balans

ACTIVA

VASTE ACTIVA

Materiële vaste activa [1]

Het verloop van de materiële vaste activa wordt als volgt weergegeven:

	<u>Inventaris</u>
	€
Aanschafwaarde	5.369
Cumulatieve afschrijvingen	<u>-5.241</u>
Boekwaarde per 1 januari	<u><u>128</u></u>
Investeringen	1.640
Afschrijvingen	-366
Mutaties 2017	<u>1.274</u>
Aanschafwaarde	7.009
Cumulatieve afschrijvingen	<u>-5.607</u>
Boekwaarde per 31 december	<u><u>1.402</u></u>

Afschrijvingspercentages:

Inventaris

20-33 %

Financiële vaste activa

	<u>31-12-2017</u>	<u>31-12-2016</u>
	€	€
Overige vorderingen [2]		
Waarborgsom huur	<u>945</u>	<u>-</u>

VLOTTENDE ACTIVA

Vorraden

Gereed product en handelsgoederen [3]

Voorlichtingsmateriaal

<u>22.525</u>	<u>26.206</u>
---------------	---------------

Vorderingen

Handelsdebiteuren [4]

Debiteuren

<u>4.679</u>	<u>16.888</u>
--------------	---------------

Een voorziening voor oninbare debiteuren wordt niet noodzakelijk geacht.

3.4 Toelichting op de balans

	<u>31-12-2017</u>	<u>31-12-2016</u>
	€	€
Overige vorderingen [5]		
Nog te ontvangen gift	10.000	-
Nog te ontvangen bedragen (Voucher)	4.600	3.900
Nog te ontvangen bankrente	83	238
	<u>14.683</u>	<u>4.138</u>
Overlopende activa [6]		
Vooruitbetaalde bedragen	<u>274</u>	<u>-</u>
Liquide middelen [7]		
ING bank, zakelijke rekening *723	9.449	2.088
ING bank, zakelijke rekening *217	12.985	10.637
ING bank, depositorekening *723	102.999	122.817
Rabobank, rekening-courant *455	11.693	5.151
Rabobank, bedrijfsspaarrekening *449	269	5.526
Rabobank, bedrijfsspaarrekening *681	4.841	4.832
Rabobank, kern Friesland *840	6.345	3.613
Rabobank, kern Haaglanden *723	3.064	3.718
	<u>151.645</u>	<u>158.382</u>

3.4 Toelichting op de balans

PASSIVA

EIGEN VERMOGEN

Vrij besteedbaar vermogen

Algemene reserves [8]

Stand per 1 januari

Bestemming resultaat boekjaar

Stand per 31 december

2017	2016
€	€
48.239	48.560
2.016	-321
<u>50.255</u>	<u>48.239</u>

Vastgelegd vermogen

Bestemmingsfondsen [9]

Wetenschappelijk onderzoek

<u>68.859</u>	<u>68.859</u>
---------------	---------------

Wetenschappelijk onderzoek

Stand per 31 december

<u>68.859</u>	<u>68.859</u>
---------------	---------------

Door een ontvangst van een legaat met een bestemming voor wetenschappelijk onderzoek is een bestemmingsfonds van € 68.859 gevormd.

KORTLOPENDE SCHULDEN

Handelscrediteuren [10]

Crediteuren

31-12-2017	31-12-2016
€	€
<u>3.730</u>	<u>1.158</u>

Belastingen en premies sociale verzekeringen [11]

Loonheffing

Pensioenen

11.441	11.301
-	132
<u>11.441</u>	<u>11.433</u>

Overige schulden [12]

Vooruit ontvangen donaties

Kernen

26.284	29.915
22.485	14.791
<u>48.769</u>	<u>44.706</u>

3.4 Toelichting op de balans

	<u>31-12-2017</u>	<u>31-12-2016</u>
	€	€
Overlopende passiva [13]		
Reservering uren/dagen	-	5.400
Reservering loopbaanbudget	5.207	3.060
Accountantskosten	7.500	7.500
Rente en kosten bank	392	322
Vooruitgefactureerde/-ontvangen bedragen	-	15.065
	<u>13.099</u>	<u>31.347</u>

Niet in de balans opgenomen rechten en verplichtingen

Voorwaardelijke verplichtingen en belangrijke financiële verplichtingen

Huurverplichtingen

De stichting heeft een huurcontract afgesloten voor de huur van een kantoor aan de Industrieweg 5 te Meppel. De huurverplichting bedraagt circa € 7.100 inclusief servicekosten per jaar. Het huurcontract is per jaar opzegbaar.

3.5 Toelichting op de staat van baten en lasten

	2017	Begroting 2017	2016
	€	€	€
Baten van particulieren [14]			
Donaties	157.828	160.000	156.219
Giften	66.586	40.000	43.209
	<u>224.414</u>	<u>200.000</u>	<u>199.428</u>
Baten van bedrijven [15]			
YouBeDo.com	<u>51</u>	<u>-</u>	<u>57</u>
Baten van subsidies overheden [16]			
Subsidie PGO	45.000	45.000	35.000
Inbreng patiënten perspectief	5.200	4.600	3.900
	<u>50.200</u>	<u>49.600</u>	<u>38.900</u>
Baten van organisaties zonder winststreven [17]			
Paul Foundation	19.990	40.000	39.990
Project Tieners	4.000	23.000	-
Project Richtlijn volwassenen	-	5.000	-
Project Digitalisering kleine stapjes	15.000	-	24.400
Project Elearning	-	10.000	-
Project Gijs gaat naar school	-	-	10.000
Project familiedag Duinrell en algemeen	-	-	23.000
Project Anne & Jean-Paul	-	-	27.000
Project 'Als ik het vooraf had geweten'	17.880	-	16.262
Themaweekend	11.000	4.000	15.200
	<u>67.870</u>	<u>82.000</u>	<u>155.852</u>
De ontvangen PGO subsidie is jaarlijks terugkerend. De overige subsidies zijn projectgebonden. De subsidie van Paul Foundation is gehalveerd. De projectgebonden subsidies behalve de projecten "Tieners" en "Als ik het vooraf had geweten" zijn in 2017 afgerond en goedgekeurd door de subsidieverstrekker. Het project Elearning is nooit van start gegaan.			
Baten als tegenprestatie producten en/of diensten [18]			
Verkopen voorlichtingsmaterialen	16.528	13.000	15.161
Inkopen voorlichtingsmaterialen/mutatie voorraad	-5.666	-5.000	-11.041
	<u>10.862</u>	<u>8.000</u>	<u>4.120</u>
Advertentieopbrengsten	5.710	2.000	540
Themaweekenden en -dagen	2.526	-	2.670
	<u>19.098</u>	<u>10.000</u>	<u>7.330</u>

3.5 Toelichting op de staat van baten en lasten

	2017	Begroting 2017	2016
	€	€	€
Doelstelling kennis vergaren [19]			
Toerekening personeelskosten (2017 / 2016: 15%)	26.785	32.387	26.354
Kosten projecten	36.545	1.000	74.174
Congreskosten	478	500	-
Scholings- en opleidingskosten	-	500	452
Huur onroerend goed	3.656	6.140	6.155
Contributies en abonnementen	3.521	3.800	3.185
	<u>70.985</u>	<u>44.327</u>	<u>110.320</u>
Doelstelling informeren ouders/professionals [20]			
Toerekening personeelskosten (2017: 32% / 2016: 35%)	57.140	75.569	61.494
Kosten D+U magazine redactie/vormgeving	49.925	45.000	49.600
Kosten D+U magazine drukkosten	16.205	13.000	15.512
Kosten D+U magazine verzendkosten	9.299	9.000	8.932
Kosten themadagen	11.920	2.000	17.789
Drukwerk	-	500	85
Portiekosten	5.345	5.000	5.654
Telecommunicatie/internet	2.685	3.600	3.120
Kopieerkosten	2.713	2.500	3.093
	<u>155.232</u>	<u>156.169</u>	<u>165.279</u>
Doelstelling contacten tussen gezinnen [21]			
Toerekening personeelskosten (2017: 12% / 2016: 10%)	21.428	21.591	17.569
Kosten kernen	2.500	2.800	2.129
Kilometervergoeding	2.392	1.700	1.065
Vrijwilligersvergoeding	1.450	1.450	125
Reiskosten openbaar vervoer	1.021	1.500	1.359
Diverse verzekeringen	1.794	1.800	1.786
Representatiekosten	381	250	332
	<u>30.966</u>	<u>31.091</u>	<u>24.365</u>
Doelstelling onderzoek [22]			
Toerekening personeelskosten (2016 / 2017: 10%)	17.856	21.591	17.569
Kosten automatisering	162	1.000	192
	<u>18.018</u>	<u>22.591</u>	<u>17.761</u>

3.5 Toelichting op de staat van baten en lasten

	2017	Begroting 2017	2016
	€	€	€
Toelichting/toerekening personeelskosten:			
Brutolonen, salarissen en (vrijval) reserveringen	141.117	176.610	136.825
Sociale lasten	24.082	25.000	25.481
Pensoenlasten	13.364	14.300	13.391
	<u>178.563</u>	<u>215.910</u>	<u>175.697</u>
<i>Toerekening aan:</i>			
Doelstelling kennis vergaren (15%)	-26.785	-32.387	-26.354
Doelstelling informeren ouders/professionals (32%)	-57.140	-75.568	-61.494
Doelstelling contacten tusssen gezinnen (12%)	-21.428	-21.591	-17.569
Doelstelling onderzoek (10%)	-17.856	-21.591	-17.569
Wervingskosten (7%)	-12.499	-12.955	-10.542
Kosten beheer en administratie (24%)	-42.855	-51.818	-42.169
	<u>-</u>	<u>-</u>	<u>-</u>
Gemiddeld aantal werknemers: Gedurende het jaar 2017 waren gemiddeld 2,4 werknemers in dienst op basis van een fulltime dienstverband. In het jaar 2016 waren dit 2,4 werknemers.			
Wervingskosten [23]			
Toerekening personeelskosten (7%)	12.499	12.955	10.542
Promotiekosten	569	250	3.035
	<u>13.068</u>	<u>13.205</u>	<u>13.577</u>
Kosten beheer en administratie [24]			
Toerekening personeelskosten (24%)	42.855	51.818	42.168
Ziekengeldverzekering	3.157	4.800	1.699
Arbodienst	605	700	644
Kantinekosten	190	250	246
Diverse personeelskosten	16	300	211
Servicekosten	2.994	2.303	2.309
Kantoorbenodigdheden	11.682	8.000	8.112
Accountantskosten	6.716	5.000	11.582
Uitbesteed werk derden	-	500	-
Vergaderkosten	807	1.200	906
(Juridische)advieskosten	-	1.000	-
Afschrijving inventaris	366	500	557
Overige kantoorkosten	113	1.000	868
	<u>69.501</u>	<u>77.371</u>	<u>69.302</u>

3.5 Toelichting op de staat van baten en lasten

	2017	Begroting 2017	2016
	€	€	€
Financiële baten en lasten			
Rentebaten en soortgelijke opbrengsten [25]			
Rentebaten banken	84	-	237
Rentelasten en soortgelijke kosten [26]			
Bankkosten en provisie	1.931	2.000	1.521

3.6 Bezoldiging bestuur en directie

Voor de bezoldiging (brutoloon) van directie van de stichting kwam in 2017 een bedrag van € 50.358 (2016: € 46.739) ten laste van de stichting en is gebaseerd op de CAO Welzijn en Maatschappelijke Dienstverlening en een dienstverband van 24 uur per week.

Aan de bestuursleden van de stichting zijn geen kleine reiskostenvergoedingen uitbetaald.

Aan het bestuur en directie zijn geen leningen, voorschotten en garanties verstrekt.